

Naučni skup
ISTORIJA PLOVIDBE ĐERDAPSKOM KLISUROM
Beograd, 27–28. septembar 2016.

Krajem septembra 2016. Muzej nauke i tehnike organizovao je naučni skup pod nazivom *Istorija plovidbe Đerdapskom klisurom*. Skup je održan povodom obilježavanja 120 godina od svečanog otvaranja Sipskog kanala, kao najznačajnijeg objekta regulacionih radova koje je u posljednjoj deceniji XIX vijeka sproveda tadašnja Kraljevina Ugarska, kao sastavni dio Austro-Ugarske monarhije. Na otvaranju skupa učesnike je pozdravila direktorka Muzeja nauke i tehnike Sonja Zimonić. Za skup se prijavilo 26 učesnika iz Srbije i Turske. Najšire postavljen problemski okvir omogućio je da budu zastupljene teme koje su se hronološki protezale od II do XX vijeka. Na skupu su se, između ostalih, mogla čuti izlaganja o prokopavanju kanala u Đerdapu u vrijeme Rimskog carstva (prof. dr Miroslava Mirković), o ribarenju na gardama u vrijeme Osmanskog carstva (dr Tatjana Katić), opisima Dunava i Podunavlja iz pera učenog grofa Luidžija Marsiljija (prof. dr Jelena Mrgić), Kneževini Srbiji na Dunavu u prvoj polovini XIX vijeka (Ljubodrag Popović), Dunavskom parobrodarskom akcionarskom društvu (Nino Delić), aktivnostima Šajkaškog bataljona u Đerdapu (Vladimir Ivanišević), potopljenim savezničkim brodovima u Đerdapu (mr Gordana Karović), lokomotivskoj vuči u Sipskom kanalu (dr Zoran Bundalo i Milan Milosavljević), boravcima Josipa Broza Tita na Đerdapu u vezi sa radovima na izgradnji hidroenergetskog i plovidbenog sistema (Veselinka Kastratović Ristić) itd. Na skupu je učestvovao i naučni saradnik Instituta za savremenu istoriju dr Milan Gulić koji je imao izlaganje na temu *Đerdapska rečna uprava*. Stručna šarenolikost učesnika skupa (istoričari, arheolozi, stručnjaci saobraćajne struke, vojna lica i drugi) omogućila je vanrednu razmjenu znanja, iskustava i pristupa naučnom istraživanju i omogućila kvalitetne i sadržajne diskusije koje su krasile skup tokom oba radna dana. Skup je završen prezentacijom upotrebe novih tehnologija u službi plovidbe od strane direktora Plovputa Ljubiše Mihajlovića. Paralelno sa naučnim skupom u Muzeju nauke i tehnike održana je i izložba materijala iz Zbirke rečnog brodarstva Muzeja koji su vezani za radove na uređenju Đerdapa i prokopavanje Sipskog kanala. Svečanost otvaranja Sipskog kanala predstavljala je simboličan završetak višegodišnjih radova na uređenju plovidbe kroz Đerdapski sektor i uklopljena je u tzv. milenijumske svečanosti kojima je te 1896. proslavljeno 1000 godina mađarskog kraljevstva. Baš kao što je Sipski kanal dao značajan doprinos napretku plovidbe kroz Đerdapski sektor, tako je i ovaj naučni skup, za koji zasluge u prvom redu snosi mr Gordana Karović, muzejski savjetnik Muzeja nauke i tehnike, dao značajan doprinos proučavanju plovidbe

Derdapskim sektorom koji je sve do izgradnje Hidroenergetskog i plovidbenog sistema krajem 60-ih i početkom 70-ih godina XX vijeka predstavljao „ključ Dunava“.

Milan Gulić

Međunarodna naučna konferencija
JUGOSLOVENSKO-POLJSKI ODNOSI U XX VEKU
(STOSUNKI JUGOSŁOWIAŃSKO-POLSKIE W XX WIEKU)
Beograd, 29–30. septembar 2016.

Na Učiteljskom fakultetu Univerziteta u Beogradu održana je 29–30. septembra 2016. četvrta po redu međunarodna naučna konferencija u organizaciji Instituta za savremenu istoriju iz Beograda i Instituta za istoriju i međunarodne odnose sa Univerziteta Kazimira Velikog iz Bidgošća. Konferenciju je otvorio prof. dr Vladimir Popović državni sekretar u Ministarstvu prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije, a učesnicima su se obratili i prof. dr Danimir Mandić, dekan Učiteljskog fakulteta u Beogradu i Joana Budišin, sekretar za kulturu Ambasade Republike Poljske u Beogradu. Potom je održana kratka promocija zbornika radova sa prethodne konferencije u Bidgošću održane oktobra 2016. godine, na kojoj su govorili urednici zbornika prof. dr Momčilo Pavlović i dr hab. Andžej Zaćminski.

Na skupu je učestvovalo 30 naučnih radnika, 16 iz Srbije i 14 Poljske (dva učesnika iz Poljske su prijavila radove, ali nisu ih izložili na skupu). Učesnici iz Poljske su došli pre svega iz Instituta za istoriju i međunarodne odnose u Bidgošću, ali i sa Univerziteta u Gdanjsku, Univerziteta Nikole Kopernika u Torunju i Jagelonskog univerziteta u Krakovu. Iz Srbije su učestvovali saradnici Instituta za savremenu istoriju, Instituta za noviju istoriju Srbije, Filozofskog fakulteta u Beogradu i Instituta za srpsku kulturu u Prištini-Leposaviću. Kao i ranijih godina, u izlaganjima je predstavljen niz pitanja iz diplomatskih, političkih, društvenih, ekonomskih, privrednih, kulturnih, prosvetnih, naučnih i sportskih odnosa i kontakata Poljske i Jugoslavije, odnosno Srbije, tokom čitavog 20. veka. Treba, međutim, istaći da se velika većina, odnosno 2/3 radova odnosilo na period posle Drugog svetskog rata. Tokom dva radna dana i u okviru sedam sesija govorilo se o prosvetnoj i naučnoj saradnji, trgovinskim odnosima, diplomatama, pisanju jugoslovenske štampe, ženskim društvima u međuratnom periodu; a potom o delovanju Društva poljsko-jugoslovenskog prijateljstva posle rata, restituciji jugoslovenske imovine iz Poljske, saradnji poljske i srpske antikomunističke emigracije, disidentima i otporu komunističkom režimu u obe zemlje, delovanju jugoslovenske informbirovske emigracije u Poljskoj, partijskim